REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiacare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 209. Brașov, Luni-Marți 24 Septemvrie (7 Octomvrie). 1902.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1902 se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șése luni 12 corone, pe trei luni 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

După serbările dela Șipca.

Au trecut și serbările dela Șipca. Marele duce Nicolae Nicolaevici, care a representat la aceste serbări „țarismul liberator“ și „protegător“, a părăsit eri și Constantinopolul unde s'a dus se visiteze pe Sultanul. Prin acéstă visită, se dice, marele duce a voit se dovedéscă, că aniversarea dela Șipca n'a fost o demonstrație politică, ci a avut numai și numai caracterul unei serbări militare comemorative. Pentru a nu deștepta bănuială și a cruța susceptibilitățile celor din Yildiz-Chiosc, contele Ignatiev n'a însoțit pe marele duce la Constantinopol, cum se credea.

Tóte acestea s'au făcut cu precalculare și atitudinea în general reservată a pressei rusesci față cu aniversarea dela Șipca, a completat atitudinea precaută a Rușilor.

Dér politica rusésca, credinciósă vechiei ei practice, s'a îngrijit și de partea neoficială a acțiunei sale și a sciut pe delături se înflăcăreze pe Bulgari pentru sfânta misiune a rusismului, dela care aceștia așteptă realisarea tuturor visurilor lor. Contele panrus Ignatiev, care n'avea ce căuta la Constantinopol, a fost trimis la Sofia ca se mângăie pe Bulgarii din capitală, cari erau atât de întristați, pentru-că marele duce cu oficerii sei i-a fost încunjurat. Și Ignatiew fu primit la Sofia ca un prinț cu ovațiuni entusiaste.

Nu de adi séu de eri se datéză relațiile contelui Ignatiev cu elementele turbulente din Bulgaria. Ele sunt așa de vechi, încât se putea fórte bine serba cu ocasiunea acésta și aniversarea de mai bine de trei-deci de ani a uneltirilor acestui conte rusesc în Balcani.

Politica de duplicitate a Rusiei, în orientul europén, e așa de vechie și multe înrădăcinată acolo, încât asigurările diplomației și a pressei rusesci, că Țarul este contrar ori căror schimbări a stărei actuale în Peninsula balcanică, apar mai mult numai ca un paravan menit a ascunde îndĕrĕtul sĕu planurile adevĕrate ale politicei rusesci.

Ceea ce a voit se ajungă în timpul din urmă politica rusésca, a fost de a deveni stăpână peste tot curentul revoluționar din Bulgaria. De aceea a stăruit guvernul rusesc așa de mult se fie strîns cu ușa comitetul macedonean, care începuse a bate câmpii cu agitațiile sale și nu se ținea cum se cerea de poruncile protectorilor. In genere Rușii au adoptat de mult devisa sănătósă românéscă, la care din nenorocire tocmai Românii nu prea țin: *de a tace și a face*.

In sensul acesta se pronunță tocmai acum „Novoie-Vremia“, unul din diarele rusesci inspirate de guvernul dela Petersburg, dicĕnd: „Ceea-ce a lipsit la Șipca a fost musica lărmuitóre a viitorului, și de acésta putem numai se ne bucurăm sincer, deórece viitorul peninsulei balcanice trebue se se manifesteze prin muncă seriósă slavică nu prin cuvêntări ațîțătóre de certe. De altfel trecutul garantéză pentru viitor...“

Pentru moment „munca slavică“, ce forméză așa dicĕnd stafagiul serbărilor dela Șipca e mai mult decât seriósă, e temerară. Și nu va trece mult până vor eși din sac ghiarele celor ce sciu se manevreze de-odată cu apă și cu foc, după cum le vine mai bine la socotélă.

De-odată cu vestea, că aprópe de granița turcéscă se află un mare duce și o mulțime de oficeri ruși, cari fraternizéză cu prințul bulgar, s'a lățit ca fulgerul printre Bulgarii din Macedonia, semnalul dat de comitetul macedonean, că a sosit momentul ca se se rĕscóle cu toții în Macedonia. Bandele bulgare au început pretutindeni activitatea lor distrugĕtóre și omorîtóre. Din Bulgaria sosesc dilnic vești tot mai îngrozitóre despre isprăvile acestor bande și despre concursul sĕlbatic, ce li-l dă poporațiunea bulgară fanatisată din Macedonia. Se spune că ținuturi întregi sunt în flăcări. Districtele Monastir și Castoria se fi ajuns cu desĕvîrșire în mâna rĕsculaților, ce sunt în numĕr de peste trei mii ómeni. Și așa mai departe.

Comitetul macedonean prin diarul sĕu „Reformi“ ațîță necontenit la rĕscólă. Și 'n astfel de momente e primit cu entusiasm contele Ignatiev în Sofia! C'o di înainte de sosirea lui aici se ține un mare meeting macedonén, care decide se se adreseze cătră marile puteri și în *deosebi cătră Rusia* cu rugarea de a se interesa de sórtea Macedonenilor!

Cum își închipuesc cei ce prestéză adi „munca slavică“ în Balcani intervenția Rusiei, ce o reclamă? De sigur ei își închipuesc în mod deosebit viitorul peninsulei balcanice. Din norocire însĕ, pe lângă Rusia și colaboratorii ei din Balcani, mai sunt și alte puteri, cari se interesézá de sórtea popórelor de sub stăpânirea Turciei și nu vor tolera se se rĕstórne echilibrul, ce garantéză pacea în rĕsăritul Europei.

Tratările asupra pactului urméză érăși în Budapesta. Ministru-președinte austriac Dr. *Koerber* cu miniștri de resort și cu referenții de specialitate, au sosit deja Sâmbătă séra în capitala ungară. Oficiosul „*Magyar Nemzet*“ relevéză din acest incident următórele:

Adi în ajunul reluării tractărilor, dorim a accentua din nou, că publicul nostru este cu desăvîrșire incorect informat de acele diare, cari dic, că pactul este gata. *Nu este arangiat încă complexul cestiunilor economice pendente între cele două state*. Și după tratările, ce s'au ținut în urmă la Viena timp de 10 dile, *au rĕmas neresolvite diferențe fórte seriose*. Se va *încerca* înlăturarea acestor diferențe în conferențele, ce le vor ține cei 8 membrii ai cabinetelor“...

Acéstă declarație a oficiosului unguresc, e destul de elocuentă.

Se póte? Se vorbesce, că în ministeriul unguresc de interne se urméză colectarea de date pentru *lărgirea dreptului electoral*, respective pentru stabilirea *censului electoral unitar*. Se fac încercări pentru a-se constata, care ar fi numĕrul alegĕtorilor, pe lângă un cens de 10 corone. — Se póte? Noi scim, că guvernul unguresc tot-déuna s'a îngrozit de o reformă electorală în direcția acésta. Cu greu ne vine a crede, că d-l Szell, cedând presiunilor, ar avé de gând se facă așa ceva.

Coalițiune ruso-franceso-germană. A făcut mare senzație un articol publicat de prințul *Mescerski* în „*Figaro*“, în care desfășură necesitatea, ca Franța, Rusia și Germania se rĕmână strîns unite. Prințul crede, că dintre cestiunile actuale pendente cele mai însemnate, adecă cestiunile coloniale, numai printr'o coalițiune s'ar pute resolvi. Prințul invită apoi cercurile competente francese, se cruțe sentimentele religióse ale națiunei francese și sĕ-și dea silința a crea o situație asemenea aceleia de pe timpul încheierii alianței ruso-francese. — Prințul Mescerski, care actualmente petrece în Paris, este amic intim al Țarului.

„Corda Fratres“ în Veneția.

Pe lângă cele ce ni-s'au raportat până acuma despre inaugurarea reuniunei internaționale a studenților din Veneția, mai dăm următórele amĕnunte:

Studenții, adunați în piața San-Marco, au pornit în cortegiu, precedați de stegarii societății „Corda Fratres“, cătră Ateneu.

Asistau primarul Veneției, contele Grimani, cavalerul Londero, representantul prefectului, profesorul Riccoboni, președintele Ateneului, profesorul Castelnuovo, vice-directorul școlei superióre de comerciu, deputatul Tecchio, cavalerul Aio, vice-președintele Camerei de comerciu.

După sosirea studenților la Ateneu, a luat cuvêntul profesorul *Riccoboni* aducĕnd tinerimei studióse din tótă lumea salutarea vechiului Ateneu. A urat, ca întrunirea se fie rodnică în inițiative nobile. (Aplause).

Primarul *Grimani* a salutat, în numele Veneției, pe studenți, ale căror nobile porniri le admiră. A vorbit de scopurile societății „Corda Fratres“, esprimându-și fericirea, că Veneția a avut onórea d'a da ospitalitate membrilor congresului.

Cavalerul *Londero* a presentat congresiștilor salutările prefectului. Profesorul *Castelnuovo* a adus salutările școlei superióre de comerciu. El adreséză tinerilor o caldă urare. *Jacchia* vorbesce în numele consulatului italian de la „Corda Fratres“, salutând pe congresiști și amintind de Zola.

Dintre studenții români a vorbit *Xeni*, esprimând *salutarea cordială și frățéscă a tuturor studenților români*. Aduce laude Italiei și societății „Corda Fratres“ dicĕnd, că Românii ar fi fericiți, décă ar puté se aducă prin opera lor folóse societății. El e convins, că mai mult decât progresele sciinței, ceea-ce trebue făcut pentru asigurarea progresului rasei omenesci e cucerirea inimelor și cucerirea sufletelor. (Aplause generale). Fără acéstă cucerire, tóte progresele omenesci nu servesc, decât la distrucțiunea nóstră. (Aplause).

Mulțumesce autorităților asigurându-le, că întorcêndu-se în România, studenții români vor face totul pentru a înlătura greutățile, ce esistă în federațiune.

„Cu acéstă convingere am venit, încheie Xeni, Vom pleca ducĕnd pretutindeni strigătul de speranță și ordine: Trăéscă „Corda Fratres!“

Aplause îndelungi acoper ultimele cuvinte ale acestui discurs. Studenții francesi, *Provansal* și *Delamarche*, mulțumesc în numele colegilor lor pentru salutarea adusă memoriei lui Zola. După cetirea depeșilor de adesiune, vorbesce studentul *Persia*, aducĕnd congresiștilor o salutare în numele Romei.

Ședința s'a ridicat în strigătele de: Se trăéscă Italia! Se trăéscă România! Se trăéscă „Corda Fratres!“

Lăsăm se urmeze acum amĕnunte despre decursul ședinței de Vineri.

Ședința de Vineri s'a deschis sub președinția lui *Jacchia*, asistat de vice-președinții secțiunilor representate la congres.

Președintele cetesce telegrama lui *Giglio-Tos*, președintele federațiunei, care cere amânarea ședinței, neputĕnd sosi adi la Veneția.

Congresul votéză, ca cel mai vechiu vice-președinte se ia președinția.

Studenții Hanuș și Capeleanu cer să se intervertéscă ordinea de di, pentru-ca *congresul se decidă, décă Ioan Scurtu este séu nu vice-președintele secțiunei române*.

Se urméză o discuție înfierbântată asupra unei propuneri, de a se admite o secție a studenților evrei.

Discuțiunile urméză îndelung și sgomotóse.

Francesii și Italienii susțin, că, tóte națiunile trebue se evite ori-ce ocasie de discordie.

Provansal propune următórea moțiune:

„Reuniunea internațională din Veneția, după-ce a audit esplicațiile delegaților români și ai secțiunei speciale, hotăresce — sub reserva aprobărei congresului al treilea — desființarea secțiunilor speciale. Toți studenții din ori-ce țéră, au a face parte din secțiunea națională a acelei țĕri, cu aceleași drepturi și datorii ca și ceilalți studenți“.

Moțiunea acésta e aprobată de Italienii, Francesi și Germani și desaprobă de Români.

In ședința de după amédi, studentul român *Xeni* vorbesce contra purtării președintelui Ludwig cătră Scurtu. Susține nelegalitatea resoluțiunei luată de Ludwig ca întrunirea se-l blameze prin voturile sale.

Relevéză apoi purtarea ministrului de instrucție unguresc Wlassics, care a interdis studenților români, cari locuesc în Ungaria, se vie la Veneția. Iși esprimă dorința, ca consiliul federației se trimită

lui Wlassics o adresă, *prin care sĕ-l censureze.*

Studentul *Bandini* aprobă cele dise la început de Xeni.

După lungĭ discuțiunĭ, adunarea blaméză în unanimitate guvernul unguresc și votéză următórea moțiune:

„Reuniunea, considerând purtarea lui Ludwig, ca o erore imputabilă cătră secțiunea română, confirmă pe Scurtu în drepturile sale de vice-președinte al secțiunei române“.

Andreux propune, ca prima cestiune despre care se va hotărî în congresul de la Liége, va fi modificarea statutelor, pentru a se fixa bine principiile de organisațiune.

Teatrul „Goldoni“, unde s'a dat astăséră o serată în onórea studenților streinĭ, era arhi-plin. Aritiștii Novelli și Sammo au jucat în piesa „Shylock“ de Shakespeare.

*

Foilor unguresci li-se telegraféză din *Veneția*, că după o lungă discuțiune s'a decis, ca studenții *sĕ fie împărțiți în secțiunĭ, după naționalitate.* In urma acestei hotărîrĭ, *studenții românĭ* din Ungaria *vor aparține secțiunei românescĭ*, ér nu celei ungare. Astfel studenții românĭ și-au ajuns scopul.

Interpelările cu privire la Evreii din România.

O telegramă din Viena anunță, că diarul *„Vaterland“* comentând scirea adusă de foile unguresci despre două interpelărĭ (Visontai și Hoch), ce se vor face în dieta ungurésca cu privire la Evreii din România, — scrie, că Ungurii *nu au dreptul sĕ se amestece în afacerile interne ale României, cu deosebire în vederea situațiunei Românilor din Transilvania și Ungaria.* Ungaria, dice „Vaterland“, nu póte sĕ ajute tentativele alianței israelite pentru a obține egemonia evreéscă în România. Interpelările, ce se vor face, vor fi ridicole, adaugă diarul, și nu vor avé nicĭ un resultat.

Diarul *„Cronica“* din Bucurescĭ sub titlul „Semeție ungurésca“, scrie:

„Se anunță, că în parlamentul maghiar, îndată ce se va întruni în sesiunea de tómnă, chiar în una din primele ședințe, un deputat va interpela guvernul sĕu, pe basa notei d-lui Hay, în privința persecuțiilor religióse, la care sunt espușĭ Evreii de la noi.

„E un lucru de mult sciut, că Ungurul nu prea întrébă, ce face séu ce are de gând sĕ facă: e permis séu nu?

„Așa-déră, pentru-că rĕmâne pe séma nóstră a-i deschide ochii Ungurului interpelator, sĕ-i spunem fără nicĭ un încunjur, că *Ungaria, chiar de ar fi stat independent, — ceea ce nu e încă — totuși n'ar avé dreptul sĕ se amestece în afacerile nóstre interne.* Când un semistat ca cel unguresc are pe consciință cestiunea Românilor din Transilvania, când hegemonia maghiară nu se susține decât grație unor împrejurărĭ escepțional favorabile, dér nu durabile; când în fine evreimea din Ungaria face stat în stat, *ar fi de cea mai elementară prudență o tăcere înțeleptă*“...

Ceva despre masa studenților românĭ din Brașov.

Brașov, în 21 Sept. v.1902.

Am avut ocasiune în dilele acestea a cerceta pe d-l director al gimnasiului nostru din Brașov. Era ocupat cu studiarea unui turn de acte și hârtii.

La întrebarea mea, că ce lucréză, îmĭ arătă turnul de acte și dise: — „Vino de vedĭ; sunt petițiunile întrate de la școlarii noștri pentru admitere la masa studenților. Pe cât sunt de fericit, — adause d-l director, — că prin înființarea mesei studenților am înlesnit grijile vieții la atâția școlarĭ sĕracĭ, pe atât mĕ cuprinde o adevĕrată durere sufletéscă de câte-orĭ censurez la începutul anului școlar sumedenia de petiții ale sĕrmanilor noștri elevĭ. De astă-dată ni-au întrat **56** petițiunĭ de la *56 elevĭ*, toțĭ sĕracĭ, toțĭ cu bună purtare morală și toțĭ bunĭ, séu fórte bunĭ în studii. *56* petițiunĭ, d-le, la *30* locurĭ de-ale mesei studenților. Care va sĕ dică 26 petițiunĭ *trebue* sĕ respingem, *trebue*,... și e pĕcat, pĕcat neiertat! Étă ce mĕ dóre pe mine...“

In decursul conversațiunei ce a urmat între noi, d-l director îmĭ arătă, cum școlarii înșișĭ sciu, că la puținele locurĭ ale mesei numai cei mai de tot sĕracĭ și bunĭ elevĭ pot fi primițĭ și și aceștia nu toțĭ, de aceea nicĭ nu întră petițiunĭ, de cât *numai dela școlarii cei mai sĕracĭ și mai bunĭ.* Alții nicĭ nu îndrăsnesc a-și mai cerca norocul. Drept esemplu îmĭ arătă, că din circa 90—100 elevĭ ai școlei reale, dintre carĭ pentru sĕrăcie se scutesc de didactru 25—30 elevi, în fiecare an *nu au petiționat la masă de cât 4 inșĭ.*

Ca sĕ am o ideie despre situația materială a celor 56 petențĭ, d-l director mi-a arătat petițiile cu certificatele oficiale de paupertate și cu datele oficiale despre situația familiară a petenților. Aci un fiu de dascăl cu opt frațĭ minorenĭ, din carĭ 3 copii în sat acasă la școlă, ér 2 la oraș; averea: o căscióră de locuit, léfa de dascăl și nimic. Colo 6 copii ai unei vĕduve, care-i servitóre în România și din simbria ei îșĭ susține pe fiiul cel mai mare, — fiind-că învață bine — la gimnasiu. Altul: un tată de 62 anĭ bărdaș de meserie, bolnav de 2½ anĭ, incapabil de lucru, mama schilodită dintr'un incendiu, — avere ca 'n palmă. Altul: tatăl e diler, lucră cu palma și n'are de cât o vacă și un vițel. Un preot vĕduv cu 5 copii minorenĭ. — 3 frațĭ orfanĭ fără tată și mamă, dintre carĭ 1 e la școlă, îl ajută neamurile, nisce țĕranĭ sĕrăcuțĭ. Altă petiție: fiiul unui crîsnic dintr'un sat cu 180 de fumurĭ, averea: 10 holde de pămênt cu datorie întabulată de 2000 coróne la o bancă românéscă.—Acĭ un băiat orfan, școlar eminent, care décă nu póte fi primit la masa studenților, rĕmâne muritor de fóme pe ulițĭ. — Tatăl celuilalt e vizitiu în Țera Românéscă, băiatul e eminent, de nu-l primescĭ la masă, e perdut.

Étă o mică icónă din datele oficiale acluse la cele 56 petițiunĭ.

— Și sĕ respingețĭ de aci pe 26 inșĭ? — am întrebat cuprins de grózá.

— Nu pe 26, pe 40 ar trebuì sĕ respingem, décă am ține samă de cifrele rigide budgetare, de venitul *sigur* ce-l avem la masa studenților. Ah, de nu am avé tótă nădejdea în inima nobilă și munificentă a neamului românesc, care ne-a sprijinit până acum și care nu ne va da uitării nicĭ de-acum înainte, — *așa* ar trebui sĕ procedem, căcĭ venitele nóstre aproximativ sigure fac cam 1800—2000 cor. pe an; intertenția celor 30 școlarĭ (à 13 coróne pe lună) pe timp de 9 lunĭ de dile ne costă **3510 coróne**, o lipsă sigură decĭ de minimul **1500** cor., care nu are acoperire de cât în speranțele nóstre, de cât în firma încredere în dărnicia publicului nostru.

— Vedĭ d-ta, îmĭ bat capul acum de 3 dile, — adause d-l director după o pausă, — ca sĕ compun lista celor 26 nefericițĭ, pe carĭ din imposibilitate materială trebue sĕ-i respingem și nu sunt în stare sĕ aduc la sfîrșit acéstă problemă barbară...

* * *

Trist și îngândurat m'am despărțit de d-l director V. Onițiu, dér i-am cerut voia sĕ dau publicității cele ce-am audit și vĕdut, pentru-ca sĕ deschid cale la inimile nobile ale neamului nostru, carĭ sĕ nu uite de miseria fiilor noștri și de instituția mântuitóre a sĕrăcimii de la școlele nóstre: de *masa studenților românĭ din Brașov.*

Petrache.

Visita studenților italienĭ în România.

Preparativele pentru primirea studenților italienĭ, se urméză cu o mare activitate în Bucurescĭ.

Programul sĕrbărilor e definitiv stabilit și e ast-fel combinat, în cât va produce o frumósă impresie asupra óspeților italienĭ și asupra publicului bucurescean.

O pétră comemorativă se va pune la Ateneu pentru aducerea aminte a visitei, ce o fac studenții italienĭ.

După-cum s'aude, studenții italienĭ vor oferi studențimei universitare române o statue în bronz a Minervei, ce va fi aședată în una din instituțiunile universitare.

La Teatrul Național se va da un festival în onórea studenților italienĭ, care se va termina cu apoteosa *înfrățirei italo-române.* De asemenea și la Ateneu.

Tot cu acéstă ocasie se va înființa și *liga italo-română*, al cărei inițiator e președintele comisiunei de recepție, d-l architect Remus P. Iliescu.

In fine sĕrbările ce se vor da, primirea, diferitele escursiunĭ în țéră, arată silințele pline de entusiasm, pe care tinerimea română universitară le pune, pentru ca acéstă primire sĕ aibă un succes cât se póte de frumos.

Liste de subscripții s'au lansat pentru strîngerea unui fond necesar pentru întîmpinarea cheltuelilor, carĭ vor necesita acestei primirĭ. De asemenea tot pentru mărirea fondului s'a anunțat deja și un festival la Ateneu, în diua de 22 Sept. a. c., ér studenții au căutat sĕ facă tot posibilul, ca publicul sĕ aibă ocasiunea sĕ petrécă câte-va óre, ascultând pe artiștii și artistele cei mai talentațĭ ce-i avem.

După o ultimă telegramă numĕrul studenților italienĭ carĭ vin în România nu va trece de 40—50 inșĭ.

*

Étă modul cum s'a întocmit programul pentru primirea studenților italienĭ:

Miercurĭ vor fi primițĭ la gara de Nord de cătră studențĭ și séra li-se va oferi de comitetul „Uniunei“ studențescĭ o masă.

Joi va fi o recepțiune la palatul fondațiunei Carol.

După dejun mare festival la Ateneu. Fondarea Ligei Italo-Române și aședarea pietrei comemorative.

Séra banchet.

Vinerĭ diminéța visite la monumentele și diferitele instituțiunĭ.

La prând banchet. La órele 5 plimbărĭ cu trăsurile la șosea. Séra representație teatrală în onórea studenților italienĭ.

Sâmbătă diminéța plecarea spre Constanța, unde va avé loc un banchet.

La órele 4 vor pleca la Cernavoda spre visitarea podului pe Dunăre. Apoi se vor îmbarca pe vaporul „Orientul“ și vor porni spre Brăila.

Séra se va da pe bordul vaporului un banchet de cătră guvern.

Duminecă la órele 8 diminéța vor sosi la Brăila, unde, după-ce vor visita orașul, li-se va oferi un banchet de comuna Brăila.

In aceeașĭ séră vor sosi la Bucurescĭ.

De la gara de Nord studenții vor fi conduși la Bragadiru, unde li-se va oferi un banchet de „Uniune“.

Lunĭ diminéța vor pleca la Curtea de Argeș, unde, după-ce vor visita orașul, li-se va da un banchet de „Liga Culturală“.

Séra se vor reîntórce în Bucurescĭ, ér Marțĭ diminéța vor pleca la Sinaia, apoi d'aci se vor reîntórce în Italia.

Situația în Macedonia.

Scirĭ din Macedonia spun, că vilaetul *Monastir* e în stare de completă revoluțiune. In diua de 14 Sept. v. c., insurgenții au blocat multe localitățĭ. Vilaetele Salonic și Bitolia sunt ocupate de armata turcéscă.

Din *Constantinopol* se telegrafiéză, după scirĭ din Salonic, că lângă Mehomia se află voevodul Doutcho cu patru sute de ómenĭ. Lângă Petriș, tótă populația e înarmată și a incendiat mai multe sate turcescĭ.

In ciocnirile de la Vodena, Ewgeli și Meglev, au cădut sute de macedonenĭ și Turcĭ.

Tot districtul Castoria se află sub comanda colonelului bulgar *Iancoff*, care are sub ordinele sale trei mii de ómenĭ. Aceștia incendiéză satele și se luptă în mai multe localitățĭ. Iancoff s'a declarat chiar guvernator al provinciei.

Insurgentul colonel bulgar Iancoff a adresat o proclamațiune cătră poporul macedonean, în care îndémnă pe creștinĭ sĕ susțină revoluțiunea.

El dice: „Formațĭ batalióne, desarmațĭ pe toțĭ Turcii și ei vor ceda. Fițĭ generoșĭ cătră inamicĭ. Noi insurgenții cerem îmbunătățirea sórtei nóstre și nu vom lăsa armele, până nu ne vor da drepturĭ“.

SCIRILE DILEI.

23 Septemvrie. v.

Serbarea Sf. Sofii. Gimnasiul român gr. or. din Brașov șĭ-a serbat erĭ patronul. După sf. liturghie cu parastas, ce s'a celebrat la biserica Sf. Nicolae, preoții celebranțĭ, urmațĭ de corpul profesoral și de elevĭ, au venit în procesiune la gimnasiu, unde în sala cea mare părintele protopop *Voina*, asistat de părintele Dr. *Saftu* și de diaconul *Prișcu*, a sĕvîrșit sfințirea apei. Corul elevilor sub conducerea d-lui profesor G. *Dima* a întonat rugăciunea: „Étă cât de frumos și de plăcut este, când frații locuiesc în unire“, după care apoi s'a urcat la tribună d-l profesor *Petrovicĭ* și a rostit discursul ocasional. — La acéstă serbare a participat un numĕros public.

Dieta. In 8 Octomvrie n. se va ține prima ședință a dietei în noul edificiu. In aceeașĭ di la amiadĭ se va ține prima ședință a camerei magnaților.

Adunarea socialistă, care a fost convocată pe erĭ după amiadĭ în sala cea mare de la hotelul „Orient“, a fost frecuentată de un public destul de numĕros compus mai ales din Maghiarĭ. Delegatul partidului social-democrat din Budapesta Bokanyi Dezsö, a espus într'un discurs de două óre și jumĕtate principiile socialiste și a resumat în câte-va puncte cererile „proletarilor“, carĭ sunt: 1. Votul universal, egal, secret, direct. 2. Legislația populară și prin acésta schimbarea sistemului representativ actual. Legile sĕ fie votate de comune, ér deputații sĕ aibă numai rolul de a controla esecutarea lor. 3. Inființarea de cercurĭ politice carĭ actualmente nu sunt permise, de óre ce social democraților li-se interdice formarea de asemenea cercurĭ pe motiv, că tradéză patria, ér naționalităților nu se permite, pe motiv, că îi „mănâncă“ pe Maghiarĭ. 4. Libertatea presei și ștergerea cauțiunei, pe care astădĭ trebue sĕ o depună foile politice. 5. Ștergerea acsiselor, pentru-ca omul sĕrac sĕ nu fie silit a plăti dările indirecte la articolii de carĭ are trebuință în viéța dilnică. 6. Imposite progresive. 7. Desvoltarea școlelor și modernisarea lor, făcêndu-se din ele institute de educație. 8. Armata populară, în loc de armata permanentă. 9. Reducerea anilor de serviciŭ militar. 10. *Secularisarea averilor popescĭ.* 11. Regularea timpului de muncă etc.

După Bokanyi a luat cuvêntul un lucrător de fabrică originar din Transilvania, actualmente în Graz, care a esplicat principiile socialiste în limba germană.

Condamnarea preotului Ardeleanu Cetitorii noștri cunosc casul preotului român unit George *Ardeleanu*, care a fost condamnat de judecatoria din Sătmar la 6 lunĭ închisóre și 400 cor. amendă pentru pretinsă agitație în contra limbei maghiare în biserica din Someș-Dob. Preotul a apelat contra sentinței primului for la tribunal din Satmar-Németi. In urma apelațiunei. tribunalul a modificat prima sentință, scădênd pedépsa la *o sĕptĕmână închisóre* și 20 cor. amendă și motivând cu aceea, că nu s'a putut combate afirmarea preotului, că *limba liturgică* a bisericei din Someș-Dob este *limba română.* — Décă tribunalul a recunoscut dréptă apĕrarea acésta a preotului, de ce nu l'a achitat?

Regele Carol la manevre. M. S. Regele Carol va părăsi Sinaia, Joi diminéța 26 Sept. v. cu tren special, pentru a merge la manevre. Regele va petrece nóptea de 26 spre 27 în tren, între stațiile Titu și Găeștĭ. La 27 Vinerĭ va urma mișcarea trupelor și la 28 Sâmbătă va presida la Tergoviște marele banchet militar pe care Regele îl oferă oficerilor superiorĭ. Duminecă 29 Sept. v. va avé loc mare revistă în fața Maiestății Sale, a principelui de Saxa Meiningen și a Altețelor Lor Regale.

Hymen. Dómna Dr. Elena *Pușcariu* născută A. *Densușianu* și domnul Dr. Emil *Pușcariu*, au onóre a vĕ face cunoscut căsĕtoria lor, celebrată în Bucurescĭ în ḑiua de 19 Septemvrie v. 1902. Iașĭ.

Ciangăii din Moldova. Cineva se plânge amar în „Bud. Hirlap" de Sâmbătă, că Ciangăii catolicĭ din Moldova pier vĕḑênd cu ochii. Pe când la 1844 erau în comunele din diecesa Iașilor 35,977 romano-catolicĭ, pe atuncĭ după recensămêntul de la 1900 numĕrul lor este numai de 26,591. In timp de 50 anĭ ei au scăḑut decĭ cu 10,000. Foile unguresci ḑic, că împrejurarea acésta se datoresce nepăsării diplomației austro-ungare de-o parte, ér de altă parte „netoleranței" Românilor ortodoxĭ. — Vom reveni.

Scopul visitei marelui duce Nicolaevicĭ la Constantinopol a fost de a dovedi, că serbările de la Șipca n'au avut caracter de demonstrațiune politică.

Serbările din Turnu-Severin. Inainte cu câte-va ḑile Reuniunea română de cant și musică din Caransebeș a sosit în Turnu-Severin, ca sĕ întórcă visita, ce li-o făcuse Caransebeșenilor societatea de cant „Doina" din Turnu-Severin. Cântăreții noștri bănățenĭ au fost primițĭ cu multă căldură de către frații de dincolo și ḑiarele de acolo descriu cu colorĭ vii serbările aranjate cu acéstă ocasiune. Vom aduce și noi amĕnunte.

Reforma legii despre pensiunea învĕțătorilor nu va forma nicĭ în sesiunea viitóre a dietei unguresci obiect de discuțiune. La intervenția ministrului de finanțe ea s'a amânat pe 1904, când se speră, că se va puté satisface pretensiunilor nouei legĭ, care îngreunéză statul cu sume marĭ. Pentru anul viitor ministrul de culte a cerut suma de 600,000 cor. pentru pensiunea învĕțătorilor, ér ministrul de finanțe a rĕspuns, că nu póte da atâta. De aicĭ vine amânarea. — Tóte acestea, observă „Alkotmany" după care luăm scirea acésta, le aflăm fórte firescĭ. Invĕțătorii nefiind tunurĭ, ei trebue sĕ mai aștepte până se va împlini pofta lui Krieghammer...

Circulară secretă rusésca. Guvernul rus a adresat o circulară secretă ḑiarelor, prin care le opresce de a scrie despre familia împĕrătéscă, despre Manḑciuria și drumurile de fer chinezescĭ, despre financele persiane, despre rĕscólele studenților, despre arestărĭ, despre procesele politice, despre sinuciderĭ, despre Leon Tolstoi și despre sfântul Sinod.

Testamentul lui Zola. Se telegrafiază din Paris: Mobila în care era păstrat testamentul lui Emile Zola a fost deschisă, fiind de față dómna Zola. Testamentul este închis într'un plic sigilat, care conform dispozițiunilor legei, va fi deschis de președintele tribunalului civil. Se scie totușĭ, dintr'un document deschis, care se afla lângă plicul ce conține testamentul, că d-na Zola este numită legatară universală și că defunctul n'a luat nicĭ o disposițiune cu privire la înmormêntarea sa.

Bandit liberat din închisóre. Unul din banditii celebri ai Moldovei, care fusese spaima țĕrii de sus, acum douĕ-ḑecĭ de anĭ, va părăsi ḑilele acestea Ocna. El fusese condamnat la muncă silnică pe tótă viéța. Purtarea sa cuviinciósă a făcut pe directorul închisorei sĕ facă un raport pentru grațiarea lui, după-ce condamnatul tăiase sare timp de 20 anĭ. Vasile Codău, e numele faimosului bandit de odinióră. Va fi pus în libertate peste câte-va ḑile, fiind dus mai întâi pe la penitenciarul din Botoșanĭ, pentru a i-se face formalitățile de liberare. El este în vêrstă de 55 de anĭ și va avé și surprinderea tot-odată, sĕ vaḑă la închisórea din Botoșanĭ pe directorul închisórei d-l Buzilă, tot acela, care acuma 20 de anĭ îl arestase cel dintâiŭ pe când era primarul unei comune.

Reuniunea meseriașilor și economilor din Alba-Iulia învită la producțiunea declam.-teatrală împreunată cu dans, ce se va arangia Duminecă în 12 Octomvrie st. n. 1902, în sala cea mare de la hotel „Europa". Inceputul la $7^1/_2$ óre séra. Prețul de intrare: Locul I 2 cor., locul II 1.60 fil., locul III 1.20 fil, locul de stat 60 fil. Bilete se pot procura în prăvălia d-lui P. S. Cirlea, ér séra la cassă. Venitul curat este destinat pentru cassa Reuniunei.

Parisul Orientului.*)

De Sebestyén Ede.

In nemijlocita nóstră apropriere, și totușĭ atât de departe de interesarea nóstră, un oraș plăcut cu viéță sgomotósă înaintéză cu pașĭ repeḑĭ pe drumul desvoltării, care duce la caracterul de oraș universal. Locuitorii sĕi îl numesc Parisul orientului și cu drept cuvênt. Așa îl numesc în mod ironic și Germanii, ironia lor înse este nedréptă, isvorită din ciuda, fiindcă orașul și întréga țéră preferă cultura francesă în loc de cea germană.

Parisul Orientului, Bucurescii, este de o vrîstă cu Budapesta. Inainte de asta cu cincĭ-ḑecĭ de anĭ nu era, decât un cuib miserabil, plin de o adunătură de popóre orientale. Prin străḑile sale înguste nu sufla vêntul culturei apropiate, viitorul regat român și capitala națională nu esista nicĭ măcar în fantasie. Prin străḑile lui neluminate, când se întuneca, ómenii nu puteau umbla, decât cu felinarul, pe care fie-care îl ducea în mână și cine umbla fără felinar era persónă suspectă, care era dus sĕ petrécă nóptea în arest. Astăḑĭ cine vede acest oraș, crede că data acésta istorică este o esagerare de necreḑut, un basm rĕutăcios. Pe bulevardele lui magasine parisiene, publicul îmbrăcat după moda francesă, în locul străḑilor înguste de odinióră parcurĭ, piețe marĭ și edificii publice grandióse. Circulația trăsurilor în oraș și în afară de oraș, pe *șoséua* de douĕ orĭ mai lată de cât calea *Stefaniei* din Budapesta, este amețitóre și îțĭ scânteiesc ochii de luxul, care este trăsătura comună a pasagerilor din calesele elegante.

Este mare pĕcat, că publicul maghiar cunósce atât de puțin România și capitala ei, așa că nu scie nimic mai mult, decât ce cetesce în nisce scirĭ și varietățĭ de ḑiare resfirate. In acest oraș, pe care la noi din neorientare îl desconsideră și ignoréză, se fac lucrurĭ marĭ în interesul măririi naționale viitóre. In acest oraș cultura are multe cuiburĭ însemnate. Toțĭ ómenii mai de sémă ai vieții sociale și politice, ai presei și artelor, lucréză cu zel și cunoscințe temeinice întru educația națiunei și desvoltarea țĕrii. O întrégă serie a problemelor economice, de rassă, culturale și umanitare este deja în lucrare, și acela, care vede cu câte greutățĭ au a se lupta cei ce pun primele brazde, cu câtă sforțare trebue sĕ strĕbată pe drumurile neumblate și cum voința tare triumféză asupra neculturei avitice, acupra sĕrăciei și trândăviei tradiționale, reportând succese din ce în ce mai frumóse; acela, care le vede tóte acestea, nu se mai îndoiesce de mărirea, póte cam îndepărtată încă, dér sigură a acestui oraș, a acestei țĕrĭ....

*

In Bucurescĭ se află 9 spitalurĭ marĭ, ceea-ce arată măsura justă a gradului cultural. Aceste spitalurĭ sunt în parte creațiunĭ comunale și de stat, în parte însĕ s'au înființat și se întrețin din fondurĭ particulare. Pe pacienții, carĭ sĕ presentă aicĭ, nu-ĭ întrébă nimica, le trec în registre numele și domiciliul. Nu li se cere nicĭ legitimație, nicĭ atestat de paupertate; cine e bolnav acela trebue îngrijit, cine e sĕrac îl curéză în numele lui Dumneḑeu. Asta este credința lor. Trei-ḑecĭ și șépte de procente a pacienților sunt supușĭ strĕinĭ în cea mai mare parte *Maghiarĭ*.

Bucurescii însĕ este bogat nu numai în instituțiunĭ filantropice, ci și în instituțiunĭ culturale. Afară de universitatea sa și de institutul bacteriologic, pe care îl conduce *Maghiarul* (sic!) Dr. Babeș, mai are și un museu frumos și multe școle secundare. Frumosă instituție mai este și *Ateneul*, înființat din inițiativa socială pentru cultivarea sciințelor și artelor. Zidirea este creația unui architect frances și în parter este așeḑată biblioteca, în etaj pinacoteca ér sala cea mare este adjustată cu mult gust pentru concerte și conferențe. Mișcarea scientifiă, literară și artistică peste tot este fórte viuă în capitala română. Publicul frecuentéză cu același zel conferențele scientifice de la Ateneu, pe cât de cu zel cetesce literatura francesă (pe cea din patrie mai puțin!) și pe cât de cu zel alérgă la Teatrul Național, la teatrul liric, mai ales când dau representații trupele strĕine.

In tóte privințele este importantă și pressa din Bucurescĭ. Aicĭ apar patru-spreḑece ḑiare cotidiane. Cel mai mare este „*Universul*", care în împrejurărĭ normale are un tiraj de 80.000 esemplare, când se întêmplă însĕ evenimente estra-ordinare apare în tiraj de douĕ-orĭ atâta. Intre ḑiarele marĭ se numĕră încă: *Epoca*, *Adevĕrul*, *Voința Națională* și *L'independance Roumaine*. Cele-lalte, între carĭ și douĕ în limba germană, sunt de-o însemnătate mai mică.

Intre edificiile publice moderne cel mai frumos este palatul poștelor, care se întinde spre patru străḑĭ, ér în apropierea lui se află ca o vrednică vecină Cassa de depunerĭ. Ministeriile sunt de asemenea edificii monumentale, mai ales ministeriul justiției. Cu atât mai modest este însĕ palatul regal, în centrul orașului și într'o imediată vecinătate burgheză. Tot așa de modestă este și Camera, de pe edificiul căreia nu se cunósce de loc marea ei importanță. Intre edificiile private cel mai splendid este palatul *Sturdzeștilor*, sunt însĕ și altele multe, carĭ se pot asemĕna cu acesta. Peste tot Bucurescii este orașul caselor private și al grădinilor, pentru-că aicĭ nu le plac nicĭ curțile góle, nicĭ casele prea populate. Sistemul caselor familiare face ca orașul sĕ fie atât de întins, și tot acesta îi dă aerul de oraș bogat, făcêndu-l în același timp amicabil și drăgălaș. Acest oraș cuceresce cu amenitățile sale și cu viéța sa socială pulsantă, ér cu munca, ce vedem că se desfășóră aicĭ, impune. Acestea singure sunt motive destul de grave, pentru-ca Maghiarii sĕ vină cât mai des aicĭ. Afară de acestea însĕ mai avem și alte motive, pentru-ca sĕ ne cunóscem reciproc. Comunitatea intereselor nóstre iese la ivélă din ce în ce mai mult și cere din ce în ce mai imperios înlăturarea neînțelegerilor.

*) Articol publicat în „Magyarország".

Scirĭ din România.

— Următorii atașațĭ militarĭ strĕinĭ vor asista la manevrele regale ale armatei române: D-nii colonel Signorile (Italia), lt.-colonel Tairhalm (Anglia), lt.-colonel Leontiew (Rusia), lt.-colonel Hadiz Chweket-bey și căpitanul Kizei-bey (Turcia). maior Pellarin (Franța), maior Rosvadowschi (Austro-Ungaria). căpitan de Mulius (Germania), căpitan Kondojanis (Grecia.)

— Individii Ilie Gavrilă, Costea Vasilie și femeia Ana Flueraș, supușĭ austro-ungarĭ, au fost espulsațĭ din România prin punctul Rîu-Vadului.

— D-l Eugeniu Stătescu ministru de justiție. a adresat un ordin circular tuturor judecătorilor de pace, pentru a supraveghia de aprópe pe practicanții de pe lângă judecătoriile de ocol, carĭ se dedau la tot felul de speculațiunĭ ilicite.

— Pe muntele Ciahlău s'a așeḑat de trei ḑile un strat de zăpadă de mai bine de o jumĕtate metru, și frigul e ca în mijlocul lui Ianuarie.

— *Aurul* este atât de abundent în țéră, încât lefurile funcționarilor publicĭ se vor plăti în napoleonĭ.

— D-l Doctor Minovicĭ, directorul institutului medico-legal din Bucurescĭ, a dăruit acestui institut strălucita sa bibliotecă, conținênd mai multe mii de volume, dintre carĭ unele sunt fórte rare și prețióse.

Teatru german.

Societatea teatrală germană ș'a început ciclul sĕu de representațiunĭ Sâmbătă cu comedia „*Renaissance*" de Schönthan și Koppel-Elfeld. Inainte de a-se începe representațiunea, regisorul în numele directorului, care e bolnav, a salutat publicul brașovén, prin câte-va cuvinte căldurόse, amintind, că tocmai în ḑiua aceea s'au împlinit ḑece anĭ de când directorul Leo Bauer dă representațiunĭ cu societatea lui la Brașov și Sibiiu.

Comedia în versuri sus amintită s'a mai dat și acum un an aicĭ. Representațiunea de Sâmbătă însĕ, a fost cu mult mai superióră. Ansamblul întreg a fost fórte satisfăcător. S'au distins prin jocul lor d-rele Brunner și Lori Weiser, d-l Redl (comic), d-l Liebesny, o nouă și bună achisițiune pentru societate. Pe d-l Seger îl cunóscem mai de mult ca eminent actor.

Comedia „*Eine mit talent*" de Duminecă a fost fórte viuă și hazlie, stîrnind multă ilaritate în public. Dér mai cu haz a fost duetul între actul III în care au escelat d-ra Vali Paak și d-l Redl, al căror joc umoristic a fost mult aplaudat. Mâne, Marțĭ, se va da opereta „*Die Puppe*" de Edmond Andran ca novitate.

ULTIME SCIRI.

Veneția, 5 Octomvrie. Escursiunea la insulele Estuario s'a făcut erĭ, luând parte toțĭ congresiștii. Pretutindenĭ populația i-a primit cu entusiasm. Studenții românĭ au fost călduros aclamațĭ. Primăria a oferit studenților un dejun pe bordul vaporelor. Studenții românĭ, dimpreună cu vr'o 50 studențĭ italienĭ, vor pleca de aicĭ spre România Lunĭ séra la órele 7 cu un vapor ungurесc.

Sofia, 5 Octomvrie. Contele și contesa Ignatiew au sosit aicĭ și au fost primițĭ la gară de către un representant al principelui, miniștrii, primar și consilierĭ. Publicul a făcut lui Ignatiew ovațiunĭ sgomotóse.

Belgrad, 5 Octomvrie. La Precaz, în Serbia vechie, se așteptă o nouă ciocnire între trupele turcescĭ și albaneze, carĭ s'au concentrat aicĭ, după-ce Șemsi-pașa i-a gonit din satele Brabonici și Drenița, carĭ au fost arse. Șemsi-pașa cu 4 batalióne și 6 tunurĭ, se apropie de Precaz.

Papa Lea XIII bea apă minerală ung. Papa care se bucură de o etate fórte înaintată și de o forță vitală admirabilă, după cum reese din scrisórea unui prelat din Roma, bea apă amară „marea Palme" cu care Sfinția Sa este fórte mulțămit. Proprietarul isvorului Ioan Loser c. s. r. liferant de curte în Budapesta, a fost înscіințat din parte competentă în terminii cei mai măgulitorĭ.

Sosițĭ în Brașov.

Pe ḑiua de 4 Octomvrie 1902.

H. Pomul verde: D-na Vikovini, S. Sângeorgiu; Țebosu, Comana; Otroban, Budapesta; Kardos, S. Sângeorgiu; Feder, Bregenz; Nicolau, Ploiescĭ; Hauser, Bucurescĭ; D-na Folberth, Sighișóra.

H. Europa: Sparger, Budapesta; Krishaber, Viena; Weinrich, Oradea-mare; Stahlberg, Viena; Șeitan, Brăila.

H. Bucurescĭ: Domja, S. Sângeorgiu Horvath, Budapesta; Cordescu, Bucurescĭ; Borzea Viștea de jos; Cuitas, Sibiiu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge şe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Taina norocului séu Povestea satului Nemerniceni de Tache *Brânduş*. Acésta carte e fórte potrivită pentru poporul nostru şi costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade poporale de Avram *Corcea* costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de şcólă de I. *Dariu*, 30 b. dlus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educaţiunii de I. *Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b)

Idealul învĕţătorului român de *I. Dariu*, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în românesce de membrii soc. de lect. „Inocenţiu M. Clain" din (Blaşiu. Preţul 2 cor. pentru România. 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poesii macedonene originale şi daco-române de P. *Vulcan*, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătenului, novele de Em. *Părăeanu* cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In vĕltóre" novele şi impresii de *Vlăhuţă*, cor. 1·25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei", Anul I. foie de cunoscinţe folositóre de prof. I. *Meisil*, legat în păreţĭ tarĭ costă 5 cor. (por. 20 b.)

Dietetica poporală, scrisă cu deosebită consideraţiune la modul de veţuire a ţeranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conţine vre-o 25 figurĭ în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto;

Umbre şi luminĭ poesii de Em. *Părăeanu*, cor. 2·50 (porto 20 b.)

Cugete şi consideraţiunĭ din esperienţa vieţii lui Arghirobarb. Conţine 170 de sfaturĭ înţelepte, scóse din păţania vieţii. Preţul 20 b. (cu posta 24 b.

Pilde şi sfaturĭ pentru popor, de *Ioan Pop Reteganul*. Cartea conţine vre-o 24 descrierĭ. carĭ cuprind diferite învĕţăturĭ pentru trebuinţele ţĕranilor noştri. 50 b (+ 10 b. porto.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din vieţa Românilor bihorenĭ, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8°. Preţul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de *Dr. T.* Preţul 60 b. (+ 6 b. porto.

Buchetul, culegere de cântărĭ bĕtrânescĭ şi naţionale de I. Pop Reteganul. Preţul 50 b. (cu porto 56 b.)

Rîsete şi zîmbete, de *T. V. Gheaja*, cu 254 de anecdote, păcălitur̆ şi povestirĭ glumeţe. Preţul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul*. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopţi de érnă novele pentru popor, de *George Simu*. Conţine novele cu tendinţe morale. Form. 4° 250 pag. Preţul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opşagurĭ, cât cioplite. cât pilite şi la lume împărţite. de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poesii glumeţe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schiţe din Italia de Teodor *Bulc*, preţul: 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintirĭ din Grecia de Teodor *Bulc*; preţul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Poesii poporale despre Avram Iancu adunate şi publicate de Simeon Fl. *Marian*. Preţul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someşană, poesii poporale din jurul Năsĕudului, culese de *Iuliu Bogdariu*. Preţul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos şi artă de prof. Dr. Iosif *Blaga*. Preţul coróne 3.60 (plus 30 b porto.)

„Pe pragul mormêntului," de preotul *G. Simu*, conţine versurĭ funebrale pentru popor şi pentru inteligenţĭ. Pr. 50 banĭ (+ 6 b. porto .

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurĭ pentru ocasiunĭ funebralĭ. Aranjată prin N. F. *Negruţiu*. Edit. IV. Preţul 50 banĭ. (+ 5 b. p.)

Bocete adecă **Cântărĭ la morţĭ**, adunate de *I. Pop-Reteganul*. Preţul 80 banĭ (+ 10 b. p.)

Cursul losurilor private

din 4 Oct. 1902.

	cump.	vinde
Basilica	19 25	20.25
Credit	429.25	430.25
Clary 40 fl. m.	206.—	207.—
Navig. pe Dunăre.	—.—	—.—
Insbruck	88.—	91 —
Krakau	77.25	79.25
Laibach	77 —	79 —
Buda	—.—	—.—
Palffy	196.	202.—
Crucea roşie austriacă	188.—	192 —
„ „ ung.	54.75	55.75
„ „ ital.	27.25	28 25
Rudolf	73.—	79.—
Salm	245.—	247.—
Salzburg	81.—	83.—
St. Genois	260.—	280.—
Stanislau	—.—	—.—
Trientine 4½% 100 m. c.	425 —	430.—
„ 4% 50	43.50	45 50
Waldstein	69.—	71.—
„ de 10 francĭ	34 —	35 —
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 3 Oct. 1902.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme	
		dela	până la
Grâu Bănăţenesc	80	7.15	7.40
Grâu dela Tisa	80	7.10	7·35
Grâu de Pesta	80	7.05	7.35
Grâu de Alba regală	80	7.05	7.20
Grâu de Bácska	80	.—	.—
Grâu unguresc de nord	80	.—	.—
Grâu românesc	80	.—	—

Seminţe vechĭ ori noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme	
			dela	pănă la
Sĕcara		70—72	6.10	6.25
Orz	nutreţ.	60—62	5.90	6.—
Orz.	de rachiu	62—64	5 25	5.40
Orz.	de bere	64—66	5.15	5,25
Ovĕs		——	.—	.—
Cucuruz	bănăţén	75	.—	.—
Cucuruz	alt soiu	78	—.—	—.—
Cucuruz	„ „			
Hirişcă			5.50	5.80

Producte div.	Soiul	Cursul per 100 de chilograme	
		dela	pana
Săm. de trifoiu	Luţernă ungur.	—.—	—.—
„	„ transilvană	—.—	—.—
„	„ bănăţénă	—.—	—.—
„	„ roşia	—.—	—.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu	—.—	—.—
Ulei de in		—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta	77.—	77.50
„ „	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	62.—	62.50
Prune	din Bosnia	—.—	—.—
„		—.—	—.—
Lictar	Slavon şi Serbia	—.—	—.—
„	din Serbia în s.	—.—	—.—
Nucĭ	slavon nou	—.—	—.—
Gogoşĭ	sêrbesc	—.—	—.—
„	din Ungaria	—.—	—.—
Miere	unguresci	—.—	—.—
„	sêrbescĭ	.—	—.—
Céră	brut	—.—	—.—
Spirt	Drojdiuţe de s.	—.—	—.—

Bursa de Bucuresci

din 4 Oct 1902

Valorĭ	Dobêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabila	5%	Apr.-Oct	99.3/8
„ „ Impr. 1892	5 „	Ian.-Iul.	98.1/4
„ „ din 1893	5 „	„ „	98.1/4
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iul.	85.1/2
„ „ Impr. de 50 mil.	4 „	„ „	85.3/4
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	86.3/4
„ „ Impr de 45 m. 1891	4 „	„ „	86 1/4
„ „ Im de 120 mil. 1894	4 „	„ „	86.1/4
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	87.1/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	[illegible] „	Mai-Nov.	87.1/2
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 1888	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale	5 „	Ian.-Iul.	98.1/2
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	87.1/4
„ „ urbane Bucuresc	5 „	„ „	87.—
„ „ „ Iaşĭ	5 „	„ „	81.1/4
Oblig. Soc. de basalt artificialĭ	6 „	„ „	——
	V.;N.		—.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	intr. v.	—.—
Banca agricolă	500	150 v.	2370
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	250.—
Naţionala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	154.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	390.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	388.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistriţa" soc. p. f. hârtii 30 l	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse.	12	„ „	—.—

Scompturi:

Banca naţ. a Rom.	5%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	6 .	Petersburg	5%
Banca agricolă	9-10%	Berlin	—
Casa de depunerĭ	6%	Belgia	3—
Londra	3 —	Elveţia	3½
Viena.	3½		

Nr. 14688—1902.

PUBLICAŢIUNE

De óre-ce Otilia Vitéz cu cererea sa dela 24 Septemvrie 1902, a renunţat dela dreptul industrial de a practica meseria de plasare, acordat cu nr. 6954—1900 m şi nu mai intenţionéză a continua acéstă meserie, de aceea dreptul ei industrial, prin acésta se declară de abrogat.

Acésta se aduce la cunoscinţa publică, cu acea observare, că toţĭ aceia, carĭ reflecteză la vre-o desdaunare, séu au vre-o pretensiune faţă de biroul de plasare al Otiliei Vitéz, se provócă, ca pentru validitarea dreptturilor lor sĕ-şĭ înainteze reclamaţiunile lor în acésta provinţă la acest magistrat până la 10 Oct, a. c. cu atât mai vêrtos, căcĭ după espirarea acestui termin cauţiunea depusă la acest oficiu de Otilia Vitéz, se va estrada respectivei.

Brassó, 30 Septemvre 1902.

1—2,(700) *Magistratul orăşenesc.*

Nr. 6249—1902.

PUBLICAŢIUNE,

referitóre la petrecerea în cólele de dare a tuturor soiurilor de dare pe anul curent.

Deşi sub nr. 5861—1902 s'a emis provocare specială din partea acestui oficiu; totuşĭ o parte însemnată a cetăţenilor contribuabilĭ nu şi-au presentat cólele de dare spre a li-se petrece în acelea suma cât are se o plătéscă la fie-care soiu dare pe anul curent.

De aceea se provócă cetăţenimea contribuabilă a-şĭ presenta negreşit cólele de dare la acest oficiu în terminul dela 6—13 Octobre 1902.

Cei-ce nu vor urma provocărei, vor fi pedepsiţĭ pentru disordine cu 10 corone.

Brassó, în 2 Septemvre 1902.

1—2 (701) *Perceptoratul orăşenesc*

Nr. 14499—1902

PUBLICAŢIUNE

referitóre la formarea de nou a catastrului de pe hotarul orăşenesc.

Comisarul reg. pentru catastru domnul **Adolf Barth** ne încunosciinţéză, că tocmai acum face clasificarea singuraticelor piese de pămênt de pe hotarul orăşenesc şi că lucrarea sa o îndeplinesce după table în următorul şir:

II. tablă. La pólele Têmpei din colo şi dincócĭ de dealul Furcilor.

III. tablă. Nou.

IV tablă. Dêrstele.

V. tablă. Timişul de jos.

VI. tablă. Intre calea tramvaiului şi între drumul Dêrstelor.

VII. tablă. Intre calea ferată de stat şi între drumul Dêrstelor.

VIII. tablă. Intre drumul ferat de stat şi între rîul Timişului.

IX. tablă. Din sus de drumul Zizinului.

X tablă. Din jos de drumul Zizinului.

XI. tablă. Imprejurul fabricelor

XII. tablă. Intre drumul Trei scaunelor şi între drumul de fer.

XIII. tablă. Intre drumul St. Petrului şi între drumul ferat din colo de rîul Timişului.

XIV. tablă. Din jos de gara drumului ferat.

XV. tablă. Dinaintea abatorului

XVI tablă. Dealungul drumului St.-Petrului.

XVII. tablă Dincócĭ de stupina lui Fabricius.

XVIII. tablă. Lângă stupina lui Fabricius.

XIX. tablă. Lângă stupina lui Steriu.

XX. tablă Intre drumul Feldiórei şi între drumul ferat.

XXI. tablă. Intre drumul Feldiórei şi între drumul din Tilivechiŭ.

XXII. tablă. De lângă Ciocanul de bătut aramă.

XXIII tablă. Livadia cea mare de fênaţe.

XXIV. tablă. Rogózele marĭ.

XXV. tablă. Păşunea viţeilor.

XXVI. tablă. Stupinele dinaintea păşunei viţeilor.

XXVII. tablă Stafenele.

XXVIII. tablă. Intre drumul din Tilivechiŭ şi între Spurcata (Rossbach).

XXIX. tablă. In dosul gărei Bartolomeiu.

XXX. tablă. Dincócĭ de stupina lui Schlandt.

XXXI. Tabla Gimbăşenilor.

XXXII. tabla. Intre drumul Gimbavului şi al Cristianului.

XXXIII tablă. Lângă Cărămidăria lui Kertsch.

XXXIV. tablă. Lângă casa de ţintă militărescă.

XXXV. Tabla Cristolovenilor.

XXXVI. tablă. Hotarul de sus (Ţinutul Postovarului şi Száraz-Tömös

Singuraticii proprietarĭ au a aştepta pe d-l comisar estimator de catastru la pămêntul lor, séu — în cas décă acésta nu le-ar conveni sĕ-şĭ provadă locul cu un pociump, pe care sĕ se scrie esact şi clar numele, ubicaţiunea, numĕrul casei proprietarului şi de e posibil şi numĕrul top. al pămêntului.

Mai departe se fac atenţĭ toţĭ acei proprietarĭ. a căror pămênturĭ — pentru conservarea rentabilităţii séu urcarea aceleia — afară de cheltuelele ordinare recer permanent şi cheltuelĭ deosebite sĕ fac atenţĭ ḑic că pentru stabilirea astorfel de cheltuelĭ şi pentru considerarea acestora la statorirea venitului curat, au a dovedi cu documente autentice la Direcţiunea de catastru reg. din Cluj atât capitalul fundamental întrebuinţat pentru lucrărĭ de scut etc. cât şi cheltuelile anuale necesare pentru conservarea lor.

Brassó, în 23 Septemvre 1902.

(695,2—2) *Magistratul orăşenesc.*